

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake vojna nižanja cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Demonstracije nemške ustavoverne stranke zoper vlado.

Denes je shod nemških ustavovercev v Lincu. Oni isti nemški možje, ki so od leta 1861 semkaj vedno imeli krmilo avstrijske vlade v rokah, pa so Avstrijo vedno le slabili in oškodovali, oni ljudje, ki so se sosebno v zadnjih osmih letih pri nas pokazali popolnem nezmožne mir v državi narediti in Avstrijo v notranjem okrepiti, oni nemški ustavoverci se denes spet zberó v Lincu, da bodo zoper Taaffejevo vlado demonstrirali in poskusili to ministerstvo vréči, katero jim je uže zarad tega trn v peti, ker hoče ustavo izvesti tudi za Slovane v Avstriji, za te Slovane, kateri naj bi po nemško-ustavovernih mislih pač največ davka v krvi in blagu plačali, a sicer glede narodnih pravic le toliko imeli, kolikor Nemcu od mize pade.

Drug namen tega shoda nemških poslancev v Lincu je ta, da se zopet organizirajo v jedno stranko, da se spravijo pod en klobuk, da neha razloček mej „napredno“ frakcijo in mej „centrom“, mej ónimi ustavoverci, ki so za Bosno glasovali, in mej ónimi, ki so bili zoper. Ustavoverni Nemci hoté zbrati vse svoje moči, da bodo mogli tem energičneje zoper vlado naskakavati in tem vspešneje zoper pravičnost avstrijskim Slovanom rovati.

S tem shodom so ustavoverni Nemci Taaffejevo vlado nekako prehiteli — da ne rečemo več. S prva so namreč v Lincu nameravali sniti se oni nemški poslanci, ki so dozdej brezpogojno hodili z vlado in ki so mislili ali mislijo tudi zdaj z vlado glasovati. Zatorej so časniki, kakor „N. Fr. Pr.“, od kraja pisali zoper ta shod. A naenkrat se je stvar preobrnila. Zagrizeni Herbst je oznanil da pride sam in je menda dal parolo svojim, naj se obilo udeležé. Tako se je iz maledga shoda, ki je bil za vlado namenjen, na katerem se je hotela delati neka „posredovalna stranka“ naenkrat naredil velik shod vseh ustavovercev, ki bodo obračal svojo ost zoper vlado, zoper misterstvo, zoper Slovane.

Nečemo ugibati, kako bodo sklepali, saj bomo jutri uže pozitivno zvedeli. Ali bode oni ustavoverni poslanec Auspitz, kateri je še lani pred vsem svetom izjavil, da Herbstova jeziorita politika je vseh nesreč zadnjih let kriva, denes istemu Herbstu zaupnico dal, ali bode občno sovraštvo do Slovana hitro zvezalo demokrata Kronawetterja z mamelukom Wolfrumem, vse to čemo skoro videti, verjetno je uže.

Le to lahko vprašamo, kaj bi bil ustavoverni minister Lasser naredil s shodom slovanskih in federalističnih poslancev, kateri bi se bili sešli pred državnim zborom z odločnim in očitnim namenom, dogovoriti se,

kako bodo njegovej vladi opozicijo delali. Razpodel bi jih bil po policijskem komisarju tako gotovo, kakor gotovo je vladal.

Mi nečemo liberalizma učiti se od Nemcev, za to niti ne zagovarjamo istega pota zoper ustavoverce, da si je star rek: „was dem einen recht, ist dem andera billig.“ Ali to pač rečemo, da, če Taaffejeva vlada ne bode močna, če ne bode nikjer pokazala, da hoče biti močna, kakor je ona lahko, če si bo dala kar meni nič tebi nič od ustavaških kričajev à la Granitsch demonstracije delati, potem se ve da linški shod ne bo brez pomena.

Kedaj bomo začeli Slovenci sami sebe spoštovati?

Iz Zagreba 26. avg. [Izv. dop.]

Hrvatski vladni oddel za uk in bogočastje izdal je naredbo, vsled katere imajo židovski rabini voditi svoje uradovno-cerkvene knjige v hrvatskem narodnem jeziku ter v istem narodnem jeziku izdavat vse izprave, katere so dozdej izdaval v nemškem jeziku.

Katoliškim oblastnijam pak je izdana od višje oblasti naredba, da imajo za naprej popustiti latinski jezik, ter rabiti izključivo narodni hrvatski jezik v svojem uradovanju, celo župni pečati, kateri so imeli latinske napise, morali so se odpraviti ter nabaviti z narodnimi hrvatskimi napisi.

Latinskih smrtoVIC, krstnih in ženitbenih listov torej nij več na Hrvatskem, ampak te razprave dobi vsak človek v razumljivem narodnem jeziku, da jih more čitati in razumeti brez tolmača. Ljudje pravijo, da so te naredbe uže zdavnaj bile potrebne, in veselijo so, da so vendar enkrat izdane.

Cerkvene oblasti so sploh rade konservativne, držijo se starih navad, če tudi napočnih, pa tako se je tudi latinski jezik do najnovejšega časa udržal pri hrvatskih duhovenskih uradih, ter ga je morala kategorična vladna naredba odstraniti.

Vi Slovenci gori v domovini boste teško dočakali še, da vam vlada po svojej inicijativi dekretira uvedenje vašega narodnega jezika v urade posvetne in duhovenske po deželah slovenskega posekla.

Ker vam je pa sveta dolžnost potezati se z vso silo in upotrebiti vsa dovoljena sredstva, da si izvojujete vsaj zakonom z jamčeno ravnopravnost narodnega jezika v javnem življenju, treba je, da ne čakate čudežev od zgoraj, ampak da si pomagate tudi sami, kolikor stoji v vašej moči.

In v vašej moči leži dosti tega, Slovenci, kar le preradi in preveč lahko umno zane-marjate.

Čeravno imamo Slovenci pravico, zahtevati od oblastnij, da spoštujejo našo narodnost in naš narodni jezik, smo si često sami krivi, da oblastnijam niti ne damo prave prilike, pokazati pravičnost svojo glede našega jezika.

Mi imamo precej narodno mislečih županov, to so možje dosti neodvisni; ali kako izpolnjujejo ti svoje dolžnosti napram našej narodnosti? Prav slabo, bi rekel. Ako sodnija prosi svedočbo o ponašanju in imetku katerega zločinca, če tudi z nemškim dopisom, gotovo stoji županu na voljo, izdati in poslati dotično izpravo v narodnem jeziku sestavljeno, in sodnija jo mora sprejeti. To le redko kateri župan stori, še služinske knjižice izdajajo najrajši v nemščini celo takim služinčatom, kateri hodijo na Hrvatsko iskat službe.

To isto velja o župnikih, ki imajo „ex offio“ izdavat krstne liste sodnijam.

Da naši narodni advokate in notarji premalo ali nič v narodnem jeziku ne pišejo, je dosti znan žalosten pojav, kateri nam precej škoduje. Celo korespondence z narodnimi partijami vodijo nemški, pa ko bi kateri tudi pisal slovensko pismo, bo gotovo adresu napravil nemško, ali bo pritisnil nemški pečat na list.

To so malenkosti, bo kdo rekel, pa niso. Mi v tem položaju, katerega zavzmljemo, moramo paziti na vsako najmanjšo bagatelo in jezik naš moramo povsod noter rivati, ker ga naši nasprotniki povsod rivajo ven.

Če piše Slovenec list Slovincu, naj vsaj adresu napiše slovensko, ako mu je nemščina v pismu neizogibiva, če komu kaj brzovavi, naj stori to v svojem jeziku, ako se tudi srdi in repenči tujec na brzovavnem uradu, če naroči kdo kaj iz mesta, naj to stori v slovenskem jeziku, sploh vsak naj pokaže najprej, da spoštuje sam svojo narodnost, potem se le naj terja, da jo bodo spoštovali tudi drugi.

Mnogo tega bi se mi imeli učiti od Magjarov, ti razumejo delati propagando za svoj jezik, mi pa ne.

Če vidiš dva Magjara, nikoli ne boš čul, da bi se v drugem, nego v svojem jeziku razgovarjala, a nam je nemščina uže tako zlezla pod kožo, da se je prav teško branimo mej govorom, če se je tudi želimo braniti, včasih pa še tega nečemo.

Da Magjari silijo tudi drugim svoj jezik, da rabijo celo v Bosni in Hercegovini magjarske tiskanice vse pošte, to menda ne bo preveč škodilo bosenskem narodu, sli fakt ta kaže, kako so neobzirni Magjari, kjer gre za njihov jezik, in Nemci nijso dosti boljši bili do zdaj.

Učimo se od naših nasprotnikov čuvati svoje, ako i ne brezobzirnosti njihove.

Obzirni smo pač mi Slovenci še zmirom

preveč, in včasih celo napram takim ljudem, kateri potem zlorabijo to našo čednost.

Gojimo tedaj in spoštujemo svojo narodnost in svoj jezik vsak v svojem delokrogu, povsod in pri vsakej priložnosti, storimo vsak po svojej moči, kolikor kedo more, in s časom bomo potegnili za soboj druge mlajše ter menj odločne in naše narodne terjatve ne bodo mogle ostati brez zaželenega vspeha.

C — v.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. avgusta.

Češi „Pokrok“ odgovarja v zadnjem listu na članek „N. Fr. Pr.“ in izjavlja, da so Čehi pripravljeni Nemcem v mestnem zboru praškem toliko primerno zastopnikov prepustiti, kolikor jih po številu nemških prebivalcev gre. Čehi nečejo nobenega tlačenja Nemcev, oni se enkrat ponujajo roko k spravi, da neha enkrat staro narodno razdraženje.

Glede Novega pazara se poroča iz **Sarajeva**, da se bode v teh dneh odločilo, ali bode naša vojska zasela te okraje ali ne. Če se Albanci ne bodo ustavljali, bode zasedenje Novega pazara v jednem tednu dovršeno. Ali prebivalci se kažejo dozdej sovražni. Zato bodo naši z veliko previdnostjo prodirali.

Vnanje države.

V Benetkah izhajajoči **italijanski** list „La Venezia“ je te dni prinesel članek, ki so ga naši oficijozni z veseljem ponatisnili. Ta članek namreč svari svoje italijanske rojake, naj ne pisarijo nepremišljeno v „irredentarskem“ smislu zoper Avstrijo. — Nain se taki pomirljivi, od italijanske vlade naročeni članki nič važni ne zdé. Grozdje avstrijskih aneksis Trienta in Trsta za Lahe previsoko visi, zato se delajo, kakor da bi se jim kisló zdelo. Lah ne bo nehal poželjivo gledati po našem Primorju, dokler ne bode še enkrat pošteno tepen. Zakaj torej Avstrija odlaša in okleva nas slovanske Primorce okrepcati?

Črnogorski Nikolaj se je dnó 28. t. m. odpeljal avstrijskega cesarja obiskat, in je šel naravnost v Bruck na Muri, kjer je zdaj naš cesar pri orožnih vajah.

V **Carigradu** so zopet nekako zaostala dogovarjanja turško-grške mejne komisije. Svojo sejo morala bi imeti uže 28. t. m. ali seja se je preložila za denes. Pravi se, da hoče Turčija vso stvar zavleči zopet.

Navzočnosti **ruskega** cesarjeviča na švedskem dvoru se v ruskih novinah posebno politična važnost pripisuje in naglašá rusko-švedsko prijateljstvo.

Nemški telegraf pa prinaša z neko namembno važnostjo novico, da sta bila tudi ruska princa velika kneza Aleksis in Vladimir v Babelsbergu od nemškega cesarja prav prijazno sprejeta.

Ruskega carja bode v Livadijo spremljeval državni svetovalec Giers, namestnik državnega kancelarja. Začasno bode poslove vnanjih zadev vodil namesto Giersa baron Jomini.

Ruske „Moskovske Vedomosti“ pozdravljajo **bolgarsko** deputacijo, ki se iz Peterburga vrača skozi Moskvo domov in pišejo: „Zadnja vojska je dokazala, da je ruski narod pripravljen vse žrtve prinesiti za svobodo Slovanstva. Ruski narod je storil svojo reč. Nij njega krivda, če nasledki vojske nijso podobni nadejam v naše zmage stavljenim, da Bolgarija nij jedina. Na željo Angličanov je berlinski dogovor Bolgare razdvojil. Ali tudi v bodočem reševanju orientalnega vprašanja smejo Bolgari od Rusov pomoči pričakovati.

Iz Sofije se poroča 28. t. m., da je knez bolgarski z dekretom imenoval posebno komisijo, sestojéčo na polovico iz Turkov na polovico iz Bolgarov, ki bodo o tem reševala, da se dá turškemu prebivalstvu prejšnje njih posestvo nazaj. Obsadno stanje na iztočnih krajih Bolgarske se bode prenehalo, ker se je turško prebivalstvo umirilo.

Na **nemškem** Pruskem se pripravljajo nove volitve za deželni zbor. Nemške liberalne novine se zelo bojé, da bode zmagala reakcionarna stranka in da bode liberalizem, ki je 20 let v zbornici vladal, izvržen. Liberalci so izgubili nado na gotovo zmago, a konservativcem raste pogum.

Dopisi.

Iz Bohinjske doline 25. avg.

[Izv. dopis.] Krasna je bohinjska dolina; daleč na okolo slovi lepo Bohinjsko jezero in Savice veličasten slap. Vse to vabi tujce tu sem v precejšnjem številu.

Prišedšemu od Blejskega jezera po cesti poleg lepo zelene Savice prikaže se ti pred oči v razširjajočej tu se dolini Bistrica, poglavitna vas celega Bohinja. Le-tu se ti javi blagodejen upliv narodne šole: ljudje so poštenega obnašanja, ter čitajo radi tu in tam kaj. Razmere nekoliko drugačne pa vidiš, stopajoč dalje ob Savici navzgor proti njenemu izvoru. Otroci se postavljajo ob cesti, ter upijejo in tekó za teboj zagledavši te: „Gospod, krajcar.“ To je grda navada. Mi smo sicer gmotno ubog narod. A zato bodimo ponosni. Otrokom naj roditelji ostro prepovedó, na dalje še tako ravnati. Vzemimo od tujcev le, kar zaslužimo. Bodimo poštene in ponosni, a ne beraški in servilni. In Bohinjec ima postavó ali stas za to, da tujcu obiskavajočemu naše kraje, kaže ponos. Ponosen bodi Bohinjec na svoj lepi okraj, na svoj jezik. Tako izprevidijo tujci, kaki da smo, ter jeli bodo nas bolje ceniti. Pravi ponos se spoštuje povsodi, a beračenje, servilnost, preveliko poniževanje studi se vsem. In posamezni krajcarji podarjeni od tujcev nam ne zboljšajo našega gmotnega položaja!

(Ta dopis nam je prav izpod peresa vzet. Tudi mi smo se sami te grde razvade prepričali in videli, kako so se tujci posmehovali, a naši rojaki za svoje ljudstvo tu sramovali tega občnega otročjega judovskoprisiljivega beračenja po bohinjskih vaséh in po bleedskej okolici, kjer otroci pred vozovi poklekujajo, za vozom s klobuki dirjajo in kličejo: „gospod, en krajcar!“ S tem nedostojnim beračenjem se vrlemu gorenjskemu slovenskemu kmetu le sramota dela, pa mladini slab značaj izreja. Ur.)

S Pograjskih gričev pri Polhovem gradu 25. avgusta. [Izv. dop.] Krvavo se trudi poljedelec po teh krajih s svojo zemljo. Orje to peščeno zemljo in mnogokrat mora privzdigniti plug, da se mu ne skrha lemež ob skali, molečej iz njive. In čemu se tako muči od rane zjutranje ure pa notri do poznega večera? Da ima malo suhe ovsene skorje po zimi, ko sneg zapade gori do oknic njegove borne kočé; pa malko obleke, da ne zmrzne. A davki, davki, da óne plača, za to mora tudi skrbeti, pa kako! In kaj dobi on za to? Ali mu kdo pomaga zidati šole, kjer bi se učil, ali mu kdo pomaga delati pota, da lažje izvažá svoj pičli pridelek, ter ga draže speča?! O, koder vozi naš kmetič, ne vem, kako bi to zval.

Naredi pot, pa pride lijak, mu odnese ves trud, le kamenje mu pusti, koder si ubogo živinče ne upa stopati vlečé voz za soboj. Pa popravi pot, to grapo za hudournike, a pride zopet voda, popravi zopet — a vse zaman. On ne pozna ceste, ki se ne da razdejati kar takoj. In v kako škodo mu so taka pota!

Po naših travnikih zasajamo sadno drevje. Obrodi dostikrat in zbog množine ovoč-

nega drevja imamo tudi dovolj sadja. Posušimo ga nekaj za zimo, nekaj ga spravimo frišnega, a z ostalim ne vemo kam. Tu in tam leži v kupicah in prav veseli smo kakega ravnarja, če pride kupovat sadja. Damo mu ga na pol zastónj; kam pa čemo z njim? Ko bi pa imeli vsaj nekoliko poštena pota, vozili bi ga v mesto, lepo obtrzanega in zani dobili bi lepé denarce. — Sila kola lomí. Zaradi tega proda naš kmetič časi kako smereko ali hrast iz svojega uže redkega gozda. Pa mora jo dati skor zastónj, kajti vožnja po teh „cestah“ je draga.

Ker smo hribovci, vozimo, če kaj prodamo, navzdol. To še gre. Letine pa so zdaj vedno slabše, in zbog tega se je stvar obrnila. Prodajati nemamo česa, pač nas sila sila, da hodimo kupovat v mesto, da se preživimo; ker naša zemlja nam rodi zdaj jedva toliko ali še ne, kolikor sejemo. In težavna je pot navzgor, tem težavniša, ker dobro vemo, da smo kupili žita za izposojene si novce. In veseli smo, če jih še dobimo. Pred nekaj leti smo še o nedeljah pri poliču vina pozabljali svojega truda, a zdaj je to izginilo. Tužnim obrazom pokadi naš kmetič v nedeljo pred cerkvijo pipo tobaka, in vesel je, ako ga ima; potem pa se odpravi domov, kjer ga morda čaka kaka švabska nerazumljiva „vorladung“-a, naj plati urno dva krajcarja, ki ja je ostal dolžen pri davku, ali kar je še bujše, naj poplačá takoj zaostali davek, če ne, pojde kravica iz hleva.

Iz Livna v Bosni 20. avg. [Izv. dop.]

Dne 18. t. m. smo nameravali imeti „narodno veselico“, in pri tej priliki se je tudi imelo katero reči. Rojstni dan našega presvitlega cesarja Franja Josipa se je ta dan praznoval. In kaj je vojaku svetejše nego njegov najvišji gospodar? Torej ti bode lahko umljivo njega veselje in navdušenost. Zato smo nameravali narediti slovensko veselico.

Kadar je bil doma očetov god, smo se tudi otroci veselili tega dneva, precejšnja družinica nas je bila; obhaja li graščak svoj rojstni dan, onda je uže nekoliko drugače, kajti veselé se tega dneva, razen njega sorodnikov in prijateljev tudi vsi njegovi posli in okolični kmetje, ako jim je dober sosed in gospodar; ali kadar praznuje cesar, dobri vladar svoj rojstveni dan, onda radujejo se milijoni podložnih in na vse vetrove odmevajo živio-klici.

Imeli smo uže priliko, enako slavnost tu v Bosni praznovati, namreč srebrno poroko Nj. Veličanstev. Uže tedaj opazovali smo ne navadno navdušenost tukajšnjega ljudstva za našega vladarja. A sedaj, na rojstveni dan cesarjev, bilo je vse to mnogo veličastneje. Nečem ti natančneje te stvari opisavati. Povem ti samo, da je bilo mesto tisti večer lepo razsvitljeno, da so bili na nekaterih večjih ulicah primerni slavoloki postavljeni, na oknih premožnejših hiš lepi pomenljivi transparenti itd. to vse od strani tukajšnjih meščanov. Da se je od vojaške strani v povzdigo svečanosti največ pripomoglo, je samo ob sebi razumljivo.

A kje je pa ostala ona „narodna veselica“, o katerej si mi začetkom pisma pravil, slišim te zdaj vprašati. — E, dragi moj, jaz ne vem, in drugi tudi ne vedó, vprašaj kogar hočeš. Nij je bilo, in zakaj je nij bilo, tega ti ne morem povedati, ker — ne vem. Da se je nameravalo vojakom ta dan neko posebno veselico napraviti, to vem, a zakaj se je nij napravilo, to vedo bogovi.

Torej dovelj o tej stvari, bilo je vse eno prav veselo, pili smo vinca in kadili smodke, a vse to zastoj, ker vinca nam je podarilo mesto, smodke pa — ne vem kdo.

Vročino imamo tukaj zelo hudo, ne pomnim uže več, kedaj je bil zadnjokrat dež. Vsa narava je uže tako nekako jesensko opravljena, nič več nij zelenega, vse je uže požgano od vročega solnca. Čudno, pri vas imate pa menda dežja, da ne veste kam ž njim, ka-li? (Dozdaj smo imeli celo vrsto lepih dni, po nekaterih peščenih krajih je uže suša. Ur.)

Predno končam svoj list, še nekaj. Turki, ti oholi sovragi evropske — ne „zwegvereinovsky“ — kulture, obhajajo zdaj svoj „Ramasan“, čas svoje muzelmanske molitve in mohamedanske pokore. Vsak dan ob solnčnem izhodu in ob solnčnem zahodu naznanja strel s tvrdnjavice začetek turških molitev in precej po strelu oglasi se turšk fajmošter na vrhu „džamijskega“ stolpa, ter hripavim jako žalostnim petjem ali bolj rečeno kričanjem, svoje vernike k molitvi vabi. V večer so pa džamije ali mošeje razsvitljene, in lepo je videti v temnej noči v blesku lučic kvišku moleče stolpe teh turških zbirališč. Koliko časa bodo te ceremonije še trpele, ne vem, skoraj gotovo pa še kaka dva tedna.

Domače stvari.

— (Metelkovih šest štipendij) za one kranjske učitelje, ki se odlikujejo po dobrem vedenju in skrbnem gojenju slovenskega jezika in sadjerejstva v šoli, je razpisanih. Obrok je do 30. septembra. Oddaje jih deželni šolski svet.

— (Konfisciran) je bil včerajšnji „Slovenec“. Večina ga je bila po mestu uže raznesena. Zakaj ga je konfiskacija zadela, to se nam nij poročalo.

— (Na Rožniku) ima prihodnji vtorak t. j. 2. septembra katoliška družba zadnjokrat za letos zjutraj ob pol šestih sv. mašo za vse žive in mrtve družbenike.

— (Iz Škofje Loke) 29. avg. se nam pošilja: Vabilo k veselici, katero napravi loška čitalnica dne 31. avg. 1879 v svojih prostorih. Program: 1. Petje. 2. „Gluh mora biti.“ Burka v 1 dejanji. 3. „Uskok“. Vesela igra v 1 dejanji. Začetek ob 1/2 8. Vstop 20 kr. družina 50 kr. K tej veselici najuljudneje vabi odbor.

— (Dva tatova) so ujeli te dni v nekem mlinu poleg Mokronoga, kakor se piše tukajšnjemu nemškemu listu. Jeden izmed njiju je šel skrivaj v mlin, drugi pak se je razgovarjal z mlinarjem pred hišo, da bi njegov pajdaš mogel mirno iz mlina iznositi, kar bi bilo kaj vrednega. Ali oba tatova so zasačili in izročili sodnji. Pri zaslišanju sta tudi povedala, da sta ob onem času, ko je bil dr. Kraus v Loki ubit, v Loki prenočila. Morebiti, da bode to pomagalo, da bode sodnija dobila v pest one zvite zločince.

— (Mrtev najden) je bil pri Zadlogu v logaškem okraju od drvarja Martina Pelhana s Kolka neki mož, kaci 60 let star, pri katerem so našli 14 krajcarjev. V okolici ga nij nihče poznal, torej so ga pokopali ne vedoči kdo je, niti kako je umrl, ker da bi bil ubit, to se mu nij poznalo.

— (Iz Zalega loga) se piše v „Dan.“ Na mali Šmaren bode pri nas ob 8. zjutraj v farnej cerkvi blagoslovljena nova podoba Marije Device Lavretanske; potem se bo Marijna podoba v slovesnem obhodu nesla v Sušo, ondi

bo očitno kronana, ter v tron jej pripravljen postavljen. Na to bo še studenec v Suši blagoslovljen z znamenjem vred nad njim sezidanim. Poslednjič bo v novej cerkvi v Suši slovesno duhovno opravilo s pridigo in darovanjem za obilne cerkvene stroške.

— (Dvojni jubilej) obhaja g. Franc Globočnik, župnik sv. Jurija pod Tabrom, dne 14. sept. ali v nedeljo in god presladkega imena Marijnega, namreč 50letnico svojega mašnikovega posvečenja in 25letnico svojega pastirovanja pri sv. Juriju.

— (Slovenec pred papežem.) Profesor Tomaž Zupan iz Kranja piše v „Dan.“ iz Rima, kamor je te praznike potoval: Dne 7. t. m. ob 1/2 6 popoldne mi je došla nepričakovana sreča v osebni zaslišanji sprejetemu biti pri sv. Očetu. Prašali so me za moj dom, poklic in čemu da sem došel v Rim. Nadaljevali so: Kako se ljudstvo v tvoji domovini vdeležuje pridig; sv. maše; sv. zakramentov? Dolžnosten se mi je zdel tu odgovor: Sv. oče! pri nas je v tem dobro; ljudstvo naše je verno. Rekel sem, da izmej prostega ljudstva uže mrzli moški — tako se skoraj trditi sme — gredo k zakramentom ne enkrat, ampak po trikrat na leto; o ženstvu nij govoriti, da to je po večjem sploh pobožno. Pri nas so, kjer biva več ljudi skup (v trgih in mestih), tudi ob delavnikih vsaj o prvej maši skoraj napolnene cerkve. K pridigam se prihaja v obilnem številu. Pristavil sem: Jaz ob svojih dosedanjih potih po svetu nijsem došel do ljudstva, ki bi raji hodilo v cerkev, kot pa ljudstvo slovensko. Ob teh mojih besedah je sv. Očetu prvokrat zaiskrilo oko. Pripovedovali so mi na to, da se v sedanjem času razširjajo po svetu pomotni nauki, da naj to mladini, svaré jo, pojasnim. Govorili so mi: Ljubezni moraš biti navdan; če kdo namreč postane duhoven, nij več toliko svoj, kot pa last družih ljudi. Zato ti ljubezen priporočam. Ker si učitelj mladini, ljubi mladino! In ko prideš v svojo domovino nazaj, povej mladini — le povej mladini, ki jo učiš: Papež vas blagoslavlja! („Dicas iuventuti: Pontifex vos benedicat!“) In tu je drugi pot mehka postajala sv. Očetu beseda: orosilo jim je oko. Komu bolj: velikemu namestniku Kristu sovemu na zemlji, ali pa meni, nevažnemu členu izmej delavcev v vinogradu Gospodovem, ki sem bil v enem najsvetejih trenutkov, kar sem jih do sedaj preživel, — tega nij vam treba pripovedati. Ker mi je uže veliko učencev v raznoterih poklicih, prosim vas, blagovoljni čitatelji teh verstic — naznanite jim o priliki mesto mene to dano mi naročilo sv. Očeta: „Pontifex vos benedicat — papež vas blagoslavlja!“ — Veselejega pozdrava od tega ti do sedaj nijsem še imel sporočiti, draga mladina! Prašali so me še: koliko protestantov je v našej deželi; ali tudi kaj judov; koliko duhovščine v kraji, kjer bivam, in kako se godi domačemu mil. knezu in škofu. H koncu pristavlja: „Naj ti končevaje zatrdim, da 7. avg. t. l. nikoli v življenji pozabil ne bom. Srečen mi dan! Izmej mojih dosedanjih lepih dni mi je ta dan po svojem najlepši. Dolgo dolgo v noč še nijsem mogel zaspiti — verjemi mi! pogostoma s solznim očesom misleč Leona XIII, Vatikana in vesoljne svete cerkve na zemlji.“

— (Strela ubila) je pridnega dijaka celjske gimnazije I. Majcena, doma iz Lahovne v Vojniškej fari. Pretečeno nedeljo proti večeru je namreč z nekim drugim mladeničem

sedel na h'evu mej grozno nevihto. Strela udari v hlev, dijak obleži mrtev, poslopje je zgorelo. Ob istej nevihti je blizu Lahovne udarilo tudi v neki kozolec, ki se je v kratkem vpepelil.

— (Strela.) V Ročici št. Jakopske fare v Slovenj-Goricah je 15. avgusta strela udarila v posestnika F. Roškerja za mizo sedečega in ga ubila, 80 letno mater omamila in hišo požgala.

— (Iz Jarenine) se „Gosp.“ piše, da je ondi 23. t. m. popoldne ob 1/2 6 uri prihrula toča in po celej fari uničila nad polovico pridelkov vinogradnih; ajda je v zemljo zabita.

— (Celjski famozni opat Vrečko) je do sedaj, kakor v „Gosp.“ beremo, zastoj iskal prič zoper g. Berkso, ki ga toži. Opat tedaj čuti sam, da je tožiti lehka, tožen biti sitna reč.

— (Močno pijan) je moral biti neki posestnik iz Ravenj slovenj-graškega okraja, ker je v svojej blodnji izvlekel iz žepa listnico in 75 goldinarjev bankovcev na kosce razčesal. Sedaj se, se vé da, močno kesa.

— (Ogerskega vina 650 litrov) so v Mariboru na železnici vzeli in razlili judoma Adamu Schneiderju in Jakobu Bothu iz Tolne na Ogerskem, ker je bilo ponarejeno in zdravju škodljivo vino.

Razne vesti.

* (Kuga in kolera.) V Kermanschahu na turško-perzijskej meji se je kuga pokazala. — „Timesom“ se pa iz Kalkute telegrafira, da je v Kabulu vedno hujša kolera, posebno mej vojaki.

* (Strela ubila) je, kakor se poroča iz Bregence, slikarja Ivana Bocha. Pred jednim tednom se je šel sprehajati, ali kmalu se je nebo stemnilo in pričelo je deževati. Boch razpne svoj dežnik, ali v tem hipu udari strela vanj in Bocha ubije. Zato verižico, katero je imel pri uri, je strela raztopila, obleko njegovo raztrgala. Kjer je strela ga zadela, tam se je videla črna črta.

* (Vest ga je spekla.) Neki trgovec v Zagrebu je bil kmetu posodil 500 gld., katere mu pa ta nij hotel vrniti. Trgovec ga toži, in pri sodnji bil bi moral priseči, da je res dal kmetu 500 gld.; priseči pa nij hotel, zato je zgubil pravdo in moral še sodnijske stroške plačati. Malo pozneje pa pride dotični kmet k trgovčevemu advokatu, mu prizná, da je res dolžan trgovcu in da hoče plačati, ker ga vest peče, in resnično tudi takoj odšteje 400 gld. Trgovec povprašan, zakaj nij hotel priseči je odgovoril, da mu vest nij tega pripustila, ker nij on dal kmetu 500 gld. nego njegov komi, in se nij tedaj zanesel, ali je tudi komi res dal.

Umrli v Ljubljani.

25. avgusta: Eduard Šešek, študent, 16 let st. ulice na grad št. 2, za pljučno tuberkulozo. — Katarina Kaprec, zasebnica, 86 let st., na Kongresnem trgu št. 1., za starostjo. — Franca Jarec, dete hišarja, 4 1/2 mes. st., v Črnej vasi št. 39, za božjastno drisko. — Katra Potokar, dete delavca, 17 mes. st., na Karolinskej zemlji št. 1.

26. avgusta: Ivana Plavec, 5 mes. st. dete, mestnega stražnika, na sv. Petra cesti št. 57. — Leon Potokar, kondukerja sin, 2 1/2 mes. st., na sv. Petra cesti št. 70, za katarom v trebuhu.

Dunajska borza 30. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)	
Enotni drž. dolg v bankovcih	68 gld. 25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78 " "
Zlata renta	78 " 90 "
1860 drž. posojilo	124 " "
Akcije narodne banke	822 " "
Kreditne akcije	256 " 10 "
London	117 " 65 "
Srebro	9 " "
Napol.	9 " 33 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 54 "
Državne marke	57 " 70 "

Dve prijazni sobi

na zdravem kraju z lepim razgledom, kuhinjo in shrambo za jedila, dasti se v najem. Konjušne ulice št. 1 na Trnovskem pristanu. (403)

Tuji.

30. avgusta:

Evropa: Engelsberg iz Krškega. — Feindl iz Reke. — Vituri iz Trsta. Pri Slesnu: Fipan iz Trsta. Salmič iz Postojne. Pri Masšiči: Habit iz Dunaja. — Mürte iz Gradca. — Blaseka iz Dunaja. — Los iz Trsta. — Schwarz, Ran iz Dunaja. Pri **nystrijskem cesarji:** Žepič iz Gorice.

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je **prava francoska žolca.** To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštnim naročilom pri **A. Hartmannu v Ljubljani**, v Luka Tavčarjevej hiši. (330-12) Najsijajnejši vspah zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4 $\frac{1}{2}$ kr.

Svarjenje.

Najzadnjega časa klatijo se po Kranjskem okolo ljudje s cenilniki za šivalne stroje, ponujajo šivalne stroje za slepo ceno, pobirajo nakup (áro) in potem zginejo, ne da bi bili odrajtali blagá.

Po drugod pak ti agentje vsiljujejo neveščaku ponarejene jako nezanesljive stroje, da celo najslabše blago za visoke novce.

Brez pomoči in obupno stojé take žrtve pri stroju, za kateri so novce naravnost proč vrgli.

Kdor želi tedaj kupiti na 5 let zajamčen,

originalen šivalen stroj

po fabriškej ceni, obrne naj se zaupno na mojo, uže skoraj 10 let na tukajšnjem prostoru obstoječo in za solidno poznato trgovino, kjer se tudi izvršivajo takoj strokovnjaško vsa kakršnakoli **popravljanja.**

Zunaj sprejemlje udvorno moj potovalec, gospod

Anton Grebenec

vsaka naročila, in daje ob jednom temeljito poduk v šivanju na šivalnem stroju.

Sê spoštovanjem

Franc Detter,

(375-2)

na mestnem, ozir. glavnem trgu v Ljubljani.

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v zalogi ležeče blago od britanija-srebra za majheno povračilo voznine in $\frac{1}{4}$ dela plače delavske, oddamo.

Proti vposlanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju samo **6 gl. 75 kr.** le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in kot neznatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del realne vrednosti, **skoraj zastonj**, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrnokleknimi ostrinami.
- 6 " jako finih **vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 " teških **žlic za jedi** od britanija-srebra.
- 6 " **žlic za kavo** od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 **masiyni zajemalec za mleko** od britanija-srebra.
- 1 **teški zajemalec za juho** od britanija-srebra.
- 6 **podstavkov za nože** od britanija-srebra.
- 6 kom. **Viktoria-podstavkov**, fino cizelirani.
- 2 **krasna namizna svečnika** od britanija-srebra.

Vseh teh 40 komadov, ki so veljati preje 25 gl., štane zdaj vseh 40 komadov skupaj le **gl. 6.75.**

40 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, za kar se **garantuje.** (333-6)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah: **General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken: Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.**

Gospodu Bogoljubu Kordiku, lekarnarju v Slovenjem Gradcu. Vaša blagorodnost!

Na vašo željo potrjuje vam s tem predstojništvo okrajnega društva zdravnikov v Mariboru, da je več članov imenovanega društva vaš

sirup od željeza

pri chlorozi (bledici) in slabosti po hudih boleznih na odraslenih in otrocih z dobrim vspohom poskusilo, in da je zaradi okusa primešanega jabelko-kislega željeza izvrsten. (369-3)

Za okrajno društvo zdravnikov v Mariboru:

Dr. Rajmund Grögl, zapisnikar. **Dr. Artur Mali,** predstojnik.

Zalogo v Ljubljani imajo bratje **Krisper.** Cena jedneje skienici gl. 1, s pošto gl. 1.20.

Ferdinand Klemenčič,

uradno pooblaščen in priseženi civilni inženér za vse stroke stajb v Ljubljani na rimskej cesti (Gradišče) št. 17. (384-2)

priporoča se p. n. občinstvu za rešitev tehničnih vprašanj in izvršitev takih del.

Pisma, spričevala, obrise ali plane, proračune itd., kateri so sestavljeni po pooblaščenem civilnem inženérju, veljajo pri oblastnih ravno toliko, kakor ko bi jih državni stavbeni uradniki pod uredsko oblastjo izdali.

Janez T. Lacher,

posestnik tovarne za izdelovanje hišnega orodja v Mariboru,

sprejme brezplačno v uk S dečkov, in sicer: 4 za mizarstvo, 1 za strugarstvo (drakslar) in 1 za tapecirarstvo. (395-3)

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, laka in firneža,

v Ljubljani, (335-15)

na Marijnem trgu, poleg frančiškanskega mostú.

Dva glavna zastopa za Kranjsko

ima

Josip Strzelba

v Ljubljani, št. petersko predmestje št. 30.

I. „Phönix“ v Londonu,

najstarejša zavarovalnica **zoper ogenj**, obstoji uže od leta 1782, ima 12 milijonov premoženja, zavaruje po nizkej ceni, in škode takoj in pošteno izplačuje.

II. „Janus“ na Dunaju,

tudi najstarejša vzajemna zavarovalnica **na življenje**, obstoji uže od leta 1839, zavaruje v vseh kombinacijah po najnižej ceni.

Priporočam torej svojega potovalnega zastopnika, gospoda

Alojzija Breskvarja

slavnemu občinstvu na mnogobrojno zavarovanje proti ognju in na življenje.

Z odličnim štovanjem

(390-2)

Josip Strzelba.**Landwirthschaftliche Landes-Mittelschule Ober-Hermsdorf,**

Pos: **Barzdorf in österr. Schlesien.**

Das Schuljahr 1879-80 beginnt am **16. September.** Internat. — Deutsche Unterrichtssprache — Drei Jahrgänge. — Die absolvirten Studirenden können als Einjährig-Freiwillige in das k. k. Heer eintreten.

Programme sind zu beziehen von der Direction und Anmeldungen, mündlich oder schriftlich, werden von derselben bis **8. September** entgegen genommen.

Ferd. Janovsky,

(347-4) Curatoriums-Mitglied und Director.

Vinsk hram,

prav blizu železniške postaje **Logaške**, prestoren za 1000 veder vina, in posebno primeren za vinsko trgovino, daje se **v najem.**

Natančneje pové **J. Trepal v Dolenjem Logatcu** (Unter-Loitsch). (400-2)

V najem se dá

za jedno ali več let v **Cerknici** (Notranjsko) na glavnem trgu

prodajalnica,

sestoječa iz prostora za prodajanje, jedne sobe, jednega magacina in prostorne kleti. (389-3)

Natančneje izvè se v Ljubljani pri g. **Orešku** (trgovina sê suknenim blagom) v špitalskih ulicah.